

Vu l'avis du Conseil d'Etat donné le 24 février 1999, en application de l'article 84, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Quelle que soit l'autorité qui assure le service des impôts régionaux visés à l'article 3, alinéa 1er, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, le produit des intérêts de retard et la charge des intérêts moratoires, afférents à chacun de ces impôts sont respectivement alloués à la Région et supportés par la Région à laquelle est attribué le produit de cet impôt, le cas échéant, à raison du pourcentage visé à l'article 10, §§ 1er et 2, de ladite loi spéciale.

Art. 2. Lorsque l'Etat assure le service d'un impôt régional visé à l'article 1er, il détermine à la fin de chaque mois le solde des intérêts perçus ou payés durant ce mois, à imputer à la Région conformément aux dispositions de cet article 1er. Ce solde est, selon qu'il est positif ou négatif, porté en majoration ou en déduction des ressources transférées à cette Région en application de l'article 54, § 1er, alinéa 2, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, à la fin du mois qui suit celui de la perception et du paiement de ces intérêts.

Art. 3. Le présent arrêté est applicable aux intérêts perçus ou payés à partir du 1er juin 1998.

Art. 4. Notre Ministre des Finances est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 6 mai 1999.

ALBERT

Par le Roi :

Le Ministre des Finances,
J.-J. VISEUR

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 24 februari 1999, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën, en op het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Welke overheid ook zorgt voor de dienst van de gewestelijke belastingen bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de bijzondere wet van 16 februari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, de opbrengst van de nalatigheidsintresten en de last van de verwijlintresten, met betrekking tot elk van die gewestelijke belastingen, worden respectievelijk toegekend aan het Gewest of gedragen door het Gewest waaraan de opbrengst van die belasting wordt toegewezen, in voorkomend geval naar verhouding van het percentage genoemd in artikel 10, §§ 1 en 2, van de voornoemde bijzondere wet.

Art. 2. Wanneer de Staat zorgt voor de dienst van een in het eerste artikel vermelde gewestelijke belasting, bepaalt hij op het einde van elke maand het saldo van de interesten, geïnd of betaald in de loop van die maand, dat aan het Gewest wordt verrekend overeenkomstig de bepalingen van artikel 1. Dit saldo wordt, naar gelang het positief of negatief is, op het einde van de maand die volgt op de maand van de inning en de betaling van die interesten, toegevoegd aan of afgetrokken van de middelen die aan dit Gewest worden overgemaakt bij toepassing van artikel 54, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Art. 3. Dit besluit is van toepassing op de interesten die vanaf 1 juni 1998 worden geïnd of betaald.

Art. 4. Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 6 mei 1999.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Financiën,
J.-J. VISEUR

F. 99 — 2232

[C — 99/03325]

13 MAI 1999. — Arrêté royal portant exécution de l'article 194bis, CIR 92 et modifiant, en matière de provisions techniques, l'AR/CIR 92

RAPPORT AU ROI

Sire,

L'arrêté que nous avons l'honneur de soumettre à la signature de Votre Majesté a pour objet d'assurer l'exécution de l'article 194bis du Code des impôts sur les revenus 1992.

Il contient les limites et conditions auxquelles les provisions techniques constituées dans le chef des entreprises d'assurances peuvent être exclues des bénéfices imposables.

Generalités

Jusqu'à présent, le régime fiscal des provisions techniques des entreprises d'assurances reposait essentiellement sur de simples dispositions administratives.

Dorénavant, seules les provisions techniques qui seront mentionnées à l'article 73¹, AR/CIR 92, sont susceptibles d'être exonérées, dans les limites et aux conditions déterminées par le Roi.

Portée de l'arrêté royal proposé

Le présent arrêté royal vise à déterminer les règles d'exonération de certaines provisions techniques des entreprises d'assurances.

Plus particulièrement, il fixe le régime applicable à la provision pour égalisation et catastrophes et à la provision pour primes non acquises.

Pour ce qui concerne la première, l'exonération nouvellement consentie répond à la volonté exprimée par le Conseil des Ministres du 7 mars 1997.

N. 99 — 2232

[C — 99/03325]

13 MEI 1999. — Koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 194bis, WIB 92 en tot wijziging van het KB/WIB 92, op het vlak van de technische voorzieningen

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Het besluit dat ter ondertekening van Zijne Majesteit wordt voorgelegd, heeft tot doel de uitvoering van artikel 194bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 te verzekeren.

Het bevat de grenzen en voorwaarden ingevolge welke de technische voorzieningen aangelegd ten name van de verzekeringsondernemingen, kunnen worden uitgesloten van de belastbare winst.

Algemeenheden

Tot op heden berustte het fiscaal regime van de technische voorzieningen van de verzekeringsondernemingen hoofdzakelijk op louter administratieve bepalingen.

Voortaan zullen enkel nog de technische voorzieningen die worden vermeld in artikel 73¹, KB/WIB 92, kunnen worden vrijgesteld binnen de grenzen en onder de voorwaarden bepaald door de Koning.

Draagwijdte van het voorgestelde koninklijk besluit

Dit koninklijk besluit beoogt de regels inzake vrijstelling van bepaalde technische voorzieningen van de verzekeringsondernemingen vast te stellen.

In het bijzonder regelt dit besluit het regime dat van toepassing is op de voorziening voor egalisatie en catastrofes en op de voorziening voor niet-verdiende premies.

Wat de eerstbedoelde betreft, beantwoordt de nieuw toegestane vrijstelling aan de wil uitgedrukt door de Ministerraad van 7 maart 1997.

Pour la seconde, il est entendu que les nouvelles dispositions réglementaires sont applicables en lieu et place des directives administratives existantes.

Régime transitoire

A ce stade, l'examen du régime fiscal des autres catégories de provisions techniques est toujours en cours. Ainsi, le présent arrêté royal sera progressivement complété.

Par souci de bonne administration, il importe de gérer harmonieusement la transition du régime préexistant (application de directives administratives et de décisions de jurisprudence) vers le régime légal nouvellement instauré, dans une perspective de cohésion et de continuité.

Ainsi, il y a lieu de considérer que les directives existantes relatives à l'exonération des autres provisions techniques restent d'application jusqu'à l'entrée en vigueur de dispositions réglementaires futures les concernant.

Commentaire des articles

1. Conditions générales d'exonération.

L'article 73², AR/CIR 92, pose trois conditions générales à l'exonération des provisions techniques.

Pour ce qui concerne plus particulièrement la justification du montant de chaque provision pour lequel l'exonération est revendiquée (voir article 73², alinéa 1er, 3e, AR/CIR 92), il est requis que l'entreprise d'assurance produise tous les documents probants utiles en la matière. Il s'agit notamment :

— de décrire, par type de provision, les règles précises présidant à son évaluation à la date de clôture du bilan.

En l'espèce, il peut être renvoyé à une copie certifiée conforme de certains éléments fournis à l'Office de Contrôle des Assurances (OCA), par exemple en réponse au questionnaire standard élaboré par cet organisme.

— de joindre tout ou partie des relevés statistiques adéquats (ex.: en ce qui concerne la provision d'égalisation et catastrophes, il y a lieu d'annexer une copie certifiée conforme des schémas statistiques à remettre à l'OCA, conformément aux instructions figurant dans sa communication n° D.151 du 6 décembre 1996).

2. Provision pour égalisation et catastrophes.

A. Limites de l'exonération.

L'article 73³, AR/CIR 92, énonce les limites d'exonération de la provision pour égalisation et catastrophes, par type de risque (risques dus à des éléments naturels, risques aériens et spatiaux, risques attentats et conflits du travail et risques en matière de responsabilité civile dus à la pollution et du fait de produits défectueux).

Un système de double limite a été introduit: la première concerne le total de la provision comptabilisée au passif du bilan, la seconde concerne la dotation annuelle à la provision.

Les seuils retenus en matière de plafond à atteindre (montant théorique) correspondent à ceux qui ont été établis par l'OCA dans sa communication n° D.151 visée ci-avant, selon la méthode de calcul forfaitaire.

Cette première limite correspond à un multiple des primes acquises (nettes de cessions ou rétrocessions en réassurances) de l'exercice comptable. En principe, elle variera donc chaque année, en fonction de l'importance des dites primes.

Pour ce qui concerne la dotation annuelle à la provision, la limite fiscale a été exprimée selon un pourcentage du montant théorique à atteindre.

En l'espèce, il est légitime de préconiser, sur le plan fiscal, une constitution progressive et relativement régulière de la provision, afin d'étaler la prise en charge de manière équilibrée sur une période jugée raisonnable.

Cette position restrictive se justifie, à ce stade, par l'incertitude totale quant à la probabilité de survenance des sinistres concernés (notamment les risques de catastrophes naturelles). En effet, il est possible que la provision constituée sur des bases forfaitaires s'avère, en définitive, injustifiée.

Wat de tweede voorziening betreft, is het zo dat de nieuwe reglementaire bepalingen van toepassing zullen zijn, in plaats van de bestaande administratieve richtlijnen.

Overgangsregeling

In dit stadium is het onderzoek naar het fiscaal regime van de andere categorieën van technische voorzieningen nog steeds gaande. Derhalve zal dit koninklijk besluit progressief worden aangevuld.

Ingevolge de beginselen van behoorlijk bestuur, is het van belang de overgang van het reeds bestaande regime (toepassing van de administratieve richtlijnen en van de rechtspraak) naar het nieuw ingestelde wettelijk regime evenwichtig te beheren, in een perspectief van samenhang en continuïteit.

Derhalve moet worden aangenomen dat de bestaande richtlijnen betreffende de vrijstelling van de andere technische reserves van toepassing blijven tot de inwerkingtreding van de desbetreffende toekomstige reglementaire bepalingen.

Commentaar van de artikelen

1. Algemene voorwaarden inzake vrijstelling.

Artikel 73², KB/WIB 92 stelt drie algemene voorwaarden betreffende de vrijstelling van de technische voorzieningen.

Wat meer bepaald de verantwoording van het bedrag van elke voorziening betreft voor dewelke de vrijstelling wordt gevraagd (zie artikel 73², 1ste lid, 3^e, KB/WIB 92), wordt vereist dat de verzekeringsonderneming alle nuttige bewijskrachtige documenten terzake voorlegt. Het betreft met name :

— het beschrijven van de nauwkeurige regels per type van voorziening die de waardering ervan beheersen op de datum van afsluiting van de boekhouding.

In casu, kan worden verwezen naar een eensluidend verklaard afschrift van bepaalde elementen verstrekt aan de Controledienst voor de Verzekeringen (CDV), bijvoorbeeld in antwoord op de standaard vragenlijst opgesteld door dit organisme;

— het bijvoegen van alle of een deel van de ermede overeenstemmende statistische opgaven (bv.: wat de voorziening voor egalisatie en catastrophes betreft, dient een eensluidend verklaard afschrift van de aan de CDV te overhandigen statistische schema's te worden bijgevoegd, overeenkomstig de instructies in haar mededeling nr. D.151 van 6 december 1996).

2. Voorziening voor egalisatie en catastrophes.

A. Grenzen voor vrijstelling.

Artikel 73³, KB/WIB 92, formuleert de grenzen voor vrijstelling inzake de voorziening voor egalisatie en catastrophes, per type van risico (risico's in verband met natuurelementen, lucht- en ruimtevaarrisico's, risico's in verband met aanslagen en arbeidsconflicten en risico's inzake burgerrechtelijke aansprakelijkheid in verband met milieuverontreiniging en van producten met gebreken).

Een systeem van dubbele begrenzing werd ingevoerd: de eerste betreft het totaal van de voorziening geboekt op het passief van de balans, de tweede betreft de jaarlijkse toevoeging aan de voorziening.

De weerhouden drempels betreffende het te bereiken maximum (normbedrag) stemmen overeen met die welke door de CDV werden vastgesteld in haar hiervoor vermelde mededeling nr. D.151, overeenkomstig de forfaitaire berekeningsmethode.

Deze eerste grens stemt overeen met een veelvoud van de verworven premies (netto van overdrachten uit hoofde van herverzekering of retrocessie) van het boekjaar. In principe zal deze dus elk jaar schommelen, in functie van de omvang van voormelde premies.

Wat de jaarlijkse toevoeging aan de voorziening betreft, werd de fiscale grens uitgedrukt in een percentage van het te bereiken normbedrag.

In casu is het verantwoord op fiscaal vlak een progressieve en relatief regelmatige opbouw van de voorziening aan te bevelen, om aldus de tenlasteneming op een evenwichtige manier te spreiden over een periode die als redelijk kan worden aangemerkt.

Deze strikte houding wordt, in dit stadium, gerechtvaardigd door de totale onzekerheid ten aanzien van de waarschijnlijkheid van het zich voordoen van de desbetreffende rampen (met name de risico's in verband met natuurrampen). Het is inderdaad mogelijk dat de voorziening aangelegd op forfaitaire basis uiteindelijk niet gerechtvaardigd blijkt te zijn.

En tout état de cause, l'adoption de limites fiscales spécifiques n'empêche en aucun cas la constitution d'une provision supérieure à titre prudentiel. A cet égard, on peut rappeler que, par essence, les préoccupations prudentielles et fiscales diffèrent radicalement et que toute confusion en la matière serait nuisible aux intérêts respectifs de chacun.

En outre, les limites fiscales retenues à ce jour, tant en ce qui concerne les risques visés que le plafond ou la dotation annuelle, sont susceptibles d'être adaptées dans le futur, sur base de données statistiques fiables découlant de l'expérience acquise.

B. Récupération d'excédents de provisions antérieurement taxés.

Les caractéristiques propres de la provision pour égalisation et catastrophes la distinguent foncièrement des autres provisions techniques des entreprises d'assurances ainsi que des provisions (non techniques) pour risques et charges.

Compte tenu de cette spécificité, le traitement fiscal de la provision en cause visera, avant tout, à régulariser le rythme de sa prise en charge. En ce sens, il s'apparentera à celui qui est applicable aux excédents d'amortissement.

Pratiquement, l'étalement fiscal de la prise en charge s'opérera au niveau de la déclaration à l'impôt sur les revenus, via le mouvement des bénéfiques réservés imposables.

Par exemple, dans l'hypothèse où une entreprise d'assurances a, au terme de la 10e année d'alimentation de la provision, constitué la totalité du montant théorique à atteindre (propre à cette 10e année), elle sera, au terme de chaque période imposable constitutive de cette décennie, imposée sur l'excédent de dotation à la provision mis en évidence eu égard à la limite fiscale visée à l'article 73³, alinéa 1er, 1°, b et 2°, b, AR/CIR 92. Le montant cumulé des dotations annuelles successivement taxées sera inscrit parmi les réserves imposables de la société.

A partir de la 11e année, cette réserve sera progressivement détaxée, à concurrence d'un montant annuel égal à 5% du montant théorique à atteindre déterminé sur la base des primes acquises nettes se rapportant à ces années ultérieures. Cela se traduira, au niveau de la déclaration fiscale, par un transfert du montant adéquat du cadre « bénéfiques réservés imposables » vers le cadre « bénéfiques réservés exonérés ».

Lors de la survenance d'un sinistre (événement catastrophique, par exemple), il appartient à l'entreprise d'assurances de prélever sur la provision exonérée préalablement constituée la quotité utile à la couverture du mali sur sinistres subi au cours de l'exercice.

Pour le surplus, il y a lieu de noter que le bénéfice des exonérations antérieurement consenties reste, en principe, acquis dans le cas où le montant total de la provision comptabilisé à la clôture du bilan d'un exercice social ultérieur dépasse les limites visées à l'article 73³, alinéa 1er, 1°, a et 2°, a, AR/CIR 92.

C. Mesure de rattrapage (exercices sociaux 1997 et 1998).

L'article 2, alinéa 2, du présent arrêté prévoit que le total de la provision pour égalisation et catastrophes comptabilisée à l'expiration de la période imposable rattachée à l'exercice d'imposition 2000, est exonéré dans la mesure où il n'excède pas 5 p.c. de la somme des maxima visés à l'article 73³, alinéa 1er, 1°, a et 2°, a, AR/CIR 92 (montant théorique à atteindre, variable d'une année à l'autre), relatifs aux exercices sociaux 1997 à 1999.

Une telle mesure de rattrapage trouve son origine dans le contexte particulier lié à l'élaboration des dispositions relatives à l'exonération de la provision en cause.

Elle répond, d'une part, au souci de prendre en considération la contrainte que constitue, pour les entreprises d'assurances, la date d'entrée en vigueur de la communication de l'OCA n° D.151 précitée qui, sur le plan comptable, détermine des seuils minimaux obligatoires en matière de constitution de la provision pour égalisation et catastrophes, à partir de l'exercice comptable 1997.

Elle permet, en outre, de rencontrer la volonté exprimée par le Conseil des Ministres du 7 mars 1997 consacré à l'examen de questions diverses en matière de couverture de certaines catastrophes naturelles (accord sur le principe de la déductibilité de la provision d'égalisation pour catastrophes naturelles).

3. Provision pour primes non acquises.

L'article 73⁴, AR/CIR 92, définit les limites d'exonération de la provision pour primes non acquises.

In elk geval verhindert het aannemen van specifieke fiscale grenzen geenszins de opbouw van een grotere voorziening uit prudentieel oogmerk. In dit opzicht kan eraan worden herinnerd dat per definitie de prudentiële en fiscale bekommernissen radicaal van elkaar verschillen en dat elke verwisseling dienaangaande schadelijk zou zijn ten aanzien van de respectievelijke belangen.

Bovendien kunnen de fiscale grenzen die thans worden weerhouden in de toekomst vatbaar zijn voor aanpassingen, zowel wat de beoogde risico's betreft als het te bereiken maximum of de jaarlijkse toevoeging, zulks op basis van betrouwbare statistische gegevens die voortvloeien uit de verworven ervaring.

B. Recuperatie van excedenten van voorheen belaste voorzieningen.

De kenmerken eigen aan de voorziening voor egalisatie en catastrofes onderscheiden deze ten gronde van de andere technische voorzieningen van de verzekeringsondernemingen alsook van de (niet-technische) voorzieningen voor risico's en kosten.

Gelet op deze bijzonderheid beoogt de fiscale behandeling van de betreffende voorziening in eerste instantie het ritme van de tenlasteneming te regulariseren. In die zin vertoont deze veel gelijkenis met deze welke van toepassing is op de afschrijvingsexcedenten.

Praktisch zal de fiscale spreiding van de tenlasteneming geschieden op het niveau van de aangifte in de inkomstenbelastingen, via de beweging van de belastbare gereserveerde winst.

Bijvoorbeeld, in de veronderstelling dat een verzekeringsonderneming op het einde van het 10de jaar van toevoeging aan de voorziening, de totaliteit van het te bereiken normbedrag heeft aangelegd (eigen aan dit 10de jaar) zal zij op het einde van elk belastbaar tijdperk dat deel uitmaakt van dit decennium, worden belast op het excedent van toevoeging aan de betreffende voorziening rekening houdend met de fiscale grens bedoeld in artikel 73³, 1ste lid, 1°, b en 2°, b, KB/WIB 92. Het gecumuleerde bedrag van de jaarlijkse toevoegingen die opeenvolgend werden belast zal bij de vennootschap worden ingeschreven onder de belastbare reserves.

Vanaf het 11de jaar zal deze reserve progressief worden ontlast, ten belope van een jaarlijks bedrag gelijk aan 5 % van het te bereiken normbedrag vastgesteld op basis van de netto verworven premies betreffende deze latere jaren. Zulks zal zich op vlak van de fiscale aangifte vertalen door een transfert van het betreffende bedrag van het vak « belastbare gereserveerde winst » naar het vak « vrijgestelde gereserveerde winst ».

Wanneer zich een ramp voordoet (catastrofaal voorval, bijvoorbeeld), dient de verzekeringsonderneming aan de voorheen aangelegde vrijgestelde voorziening, het bedrag te onttrekken nodig tot dekking van het tekort op het schadebedrag ondergaan tijdens het boekjaar.

Voor het overige dient te worden opgemerkt dat het voordeel van de voorheen aangenomen vrijstellingen, in principe behouden blijft in het geval waarin het totale bedrag van de voorziening geboekt bij de afsluiting van de balans van een later boekjaar de grenzen overschrijdt bedoeld in artikel 73³, 1ste lid, 1°, a en 2°, a, KB/WIB 92.

C. Inhaalmaatregel (boekjaren 1997 en 1998).

Artikel 2, 2de lid, van dit besluit voorziet dat het totaal van de voorziening voor egalisatie en catastrofes geboekt bij het verstrijken van het belastbaar tijdperk verbonden aan het aanslagjaar 2000, slechts blijft vrijgesteld in de mate dat het geen 5 pct. overschrijdt van het totaal van de maximumbedragen bedoeld in artikel 73³, 1ste lid, 1°, a en 2°, a, KB/WIB 92 (te bereiken normbedrag, dat van jaar tot jaar schommelt) betreffende de boekjaren 1997 tot 1999.

Een dergelijke inhaalmaatregel vindt zijn oorsprong in de specifieke context verbonden aan de opstelling van de bepalingen aangaande de vrijstelling van de betreffende voorziening.

Zij beantwoordt enerzijds aan de bezorgdheid om voor de verzekeringsondernemingen de verplichting in overweging te nemen betreffende de datum van inwerkingtreding van de voormelde mededeling van de CDV nr. D. 151, mededeling die op boekhoudkundig vlak vanaf het boekjaar 1997, de verplichte minimumdrempels vastlegt inzake het aanleggen van een voorziening voor egalisatie en catastrofes.

Zij laat daarenboven toe om tegemoet te komen aan de wil uitgedrukt door de Ministerraad van 7 maart 1997, gewijd aan het onderzoek van diverse vragen aangaande de dekking van bepaalde natuurrampen (principepakkoord inzake de aftrekbaarheid van de voorziening voor egalisatie inzake natuurrampen).

3. Voorziening voor niet-verdiende premies.

Artikel 73⁴, KB/WIB92, definieert de grenzen inzake vrijstelling van de voorziening voor niet-verdiende premies.

L'alinéa 1er s'inspire de la définition comptable de la provision pour primes non acquises. Sur le plan fiscal, il est toutefois requis que les commissions d'acquisition soient déduites des primes servant de base au calcul du report.

Par « commissions d'acquisition », il convient d'entendre les commissions de toute nature, notamment les commissions d'acquisition, de renouvellement, d'encaissement et de service après-vente.

Pour le surplus, la quotité des primes inscrite en provision et susceptible d'être exonérée doit être calculée séparément pour chaque contrat d'assurance, au prorata du temps restant à courir jusqu'à l'échéance de la couverture.

Si, pour des raisons particulières, une entreprise se trouve dans une situation telle que l'application de la méthode visée à l'alinéa précédent, s'avère impossible, pour une ou plusieurs branches d'assurances ou pour l'ensemble de son activité, l'usage de la méthode forfaitaire des vingt-quatrièmes pourrait cependant être admis.

4. Entrée en vigueur.

Le présent arrêté entre en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2000.

Dès lors, les dispositions réglementaires relatives à l'exonération de la provision pour primes non acquises deviennent applicables en lieu et place des directives administratives.

J'ai l'honneur,

Sire,
de Votre Majesté,
le très respectueux et très fidèle serviteur,
Le Ministre des Finances,
J.-J. VISEUR

13 MAI 1999. — Arrêté royal
portant exécution de l'article 194bis, CIR 92
et modifiant, en matière de provisions techniques, l'AR/CIR 92

ALBERT II, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

Vu le Code des impôts sur les revenus 1992, notamment les articles 194bis, inséré par la loi du 4 mai 1999 portant des dispositions fiscales diverses et 360;

Vu l'AR/CIR 92;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 28 avril 1999;

Vu l'accord de notre Ministre du Budget, donné le 4 mai 1999;

Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, § 1er, remplacé par la loi du 4 juillet 1989 et modifié par la loi du 4 août 1996;

Vu l'urgence;

Considérant :

— que l'article 194bis du Code des impôts sur les revenus 1992, inséré par l'article 13 de la loi du 4 mai 1999 portant des dispositions fiscales diverses, qui permet l'exonération des provisions techniques constituées par les entreprises d'assurances dans les limites et aux conditions déterminées par le Roi, entrera en vigueur 10 jours après publication de cette loi;

— que le présent arrêté vise à déterminer les règles d'exonération de certaines provisions techniques constituées par les entreprises d'assurances;

— que les contribuables concernés par les mesures proposées doivent en être informés le plus rapidement possible;

— que dès lors le présent arrêté doit être pris d'urgence ;

Het eerste lid is ingegeven door de boekhoudkundige definitie van de voorziening voor niet-verdiende premies. Op fiscaal vlak is alleszins vereist dat de commissielonen voor acquisitie worden afgetrokken van de premies die als berekeningsbasis dienen voor de overdracht.

Onder « commissielonen voor acquisitie » moeten alle soorten commissielonen worden verstaan, met name commissielonen voor acquisitie, hernieuwing, incasso en portefeuillebeheer.

Voor het overige moet het bedrag aan premies dat in de voorziening is ingeschreven en dat kan worden vrijgesteld, voor elk verzekeringscontract afzonderlijk worden berekend, naar verhouding van de nog resterende looptijd tot op de vervaldag van de dekking.

Indien ingevolge bijzondere omstandigheden, een onderneming zich in een zodanige situatie bevindt dat de toepassing van de methode vermeld in het vorige lid, onmogelijk blijkt te zijn voor één of meerdere verzekeringstakken of voor het geheel van haar activiteit, zou het gebruik van de forfaitaire methode van de vierentwintigsten toch kunnen worden toegestaan.

4. Inwerkingtreding.

Dit besluit treedt in werking vanaf het aanslagjaar 2000.

Derhalve zijn de reglementaire bepalingen betreffende de vrijstelling van de voorziening voor niet-verdiende premies van toepassing, in plaats van de administratieve richtlijnen.

Ik heb de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige en zeer getrouwe dienaar,
De Minister van Financiën,
J.-J. VISEUR

13 MEI 1999. — Koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 194 bis, WIB 92 en tot wijziging van het KB/WIB 92, op het vlak van de technische voorzieningen

ALBERT II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, inzonderheid op de artikelen 194bis, ingevoegd door de wet van 4 mei 1999 houdende diverse fiscale bepalingen en 360;

Gelet op het KB/WIB 92;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 28 april 1999;

Gelet op het akkoord van onze Minister van Begroting, gegeven op 4 mei 1999;

Gelet op de wetten van de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, vervangen bij de wet van 4 juli 1989 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende :

— dat artikel 194bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd door artikel 13 van de wet van 4 mei 1999 houdende diverse fiscale bepalingen, dat voorziet in de vrijstelling van de technische voorzieningen aangelegd door de verzekeringsondernemingen binnen de grenzen en de onder de voorwaarden bepaald door de Koning, in werking treedt 10 dagen na bekendmaking van deze wet;

— dat dit besluit ertoe strekt de regels inzake vrijstelling van een aantal technische voorzieningen aangelegd door de verzekeringsondernemingen vast te stellen;

— dat de bij de voorgestelde maatregelen betrokken belastingplichtigen zo snel mogelijk hiervan moeten worden ingelicht;

— dat dit besluit dus dringend moet worden getroffen;

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Dans le chapitre Ier de l'AR/CIR 92, il est inséré, après l'article 73, une section XXVIIbis, comprenant les articles 73¹ à 73⁴, rédigée comme suit :

« Section XXVIIbis. Conditions et limites d'exonération des provisions techniques (Code des impôts sur les revenus 1992, article 194bis).

Art. 73¹. Sont exonérées aux conditions et limites visées aux articles 73² à 73⁴, les provisions techniques suivantes :

— la provision pour égalisation et catastrophes en ce qu'elle concerne les risques visés à l'article 73³;

— la provision pour primes non acquises visée à l'article 73⁴.

Art. 73². Les provisions visées à l'article 73¹ comptabilisées à l'expiration de la période imposable, sont exclues des bénéfices de cette période à condition que :

1° les provisions correspondent aux obligations incombant à l'entreprise pour l'exécution de contrats d'assurances existant au dernier jour de la période imposable ou de contrats échus mais non entièrement liquidés;

2° les provisions apparaissent sous les rubriques appropriées du passif;

3° chaque montant de provision technique subsistant à l'expiration de la période imposable et pour lequel l'exonération est revendiquée soit justifié par tous les documents nécessaires à sa détermination. Pour chaque catégorie ou sous-catégorie de provision, il peut être exigé un relevé spécifique dont le modèle, le contenu et le support sont déterminés par le Ministre des Finances ou son délégué.

³⁴Par dérogation à l'alinéa 1er, 1°, la provision pour égalisation et catastrophes doit correspondre à l'obligation incombant à l'entreprise relativement à la couverture des risques visés à l'article 73³.

Art. 73³. La provision pour égalisation et catastrophes est exonérée dans les limites suivantes :

1° en ce qui concerne les risques dus à des éléments naturels, les risques aériens et spatiaux et les risques attentats et conflits du travail :

a) le total de la provision exonérée subsistant à l'expiration de la période imposable ne peut excéder 350 p.c. des primes acquises nettes de cessions ou rétrocessions en réassurance;

b) le montant exonéré de la dotation à la provision de la période imposable ne peut excéder 5 p.c. du maximum visé sub a;

2° en ce qui concerne les risques en matière de responsabilité civile dus à la pollution et du fait des produits défectueux :

a) le total de la provision exonérée subsistant à l'expiration de la période imposable ne peut excéder 500 p.c. des primes acquises nettes de cessions ou rétrocessions en réassurance;

b) le montant exonéré de la dotation à la provision de la période imposable ne peut excéder 5 p.c. du maximum visé sub a.

Les charges auxquelles se rapportent les provisions constituées conformément à l'alinéa 1er doivent être imputées sur cette provision au moment où elles sont effectivement supportées.

Art. 73⁴. La provision pour primes non acquises est exonérée à concurrence de la quotité des primes brutes de réassurance, diminuées des commissions d'acquisition, qui est afférente à la période imposable suivant celle visée à l'article 73² ou aux périodes imposables ultérieures, afin de couvrir la charge des sinistres, les frais d'administration et les frais de gestion des placements.

Cette quotité doit être calculée séparément pour chaque contrat d'assurance, au prorata du temps restant à courir jusqu'à l'échéance de la couverture. ».

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. In hoofdstuk I, van het KB/WIB 92 wordt, na artikel 73, een afdeling XXVIIbis ingevoegd, die de artikelen 73¹ tot 73⁴ bevat, luidend als volgt :

« Afdeling XXVIIbis. Voorwaarden en grenzen van de vrijstelling van de technische voorzieningen (Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, artikel 194bis).

Art. 73¹. Worden vrijgesteld onder de voorwaarden en binnen de grenzen als vermeld in de artikelen 73² tot 73⁴, de volgende technische voorzieningen :

— de voorziening voor egalisatie en catastrofes wat betreft de risico's als vermeld in artikel 73³;

— de voorziening voor niet-verdiende premies als vermeld in artikel 73⁴.

Art. 73². De in artikel 73¹ vermelde voorzieningen geboekt bij het verstrijken van het belastbare tijdperk, worden uit de winst van dit tijdperk gesloten op voorwaarde dat :

1° de voorzieningen overeenstemmen met de verplichtingen die rusten op de onderneming voor de uitvoering van verzekeringscontracten die op de laatste dag van het belastbare tijdperk bestaan of van contracten die vervallen maar nog niet volledig vereffend zijn;

2° de voorzieningen voorkomen onder de passende rubrieken van het passief;

3° ieder bedrag van de bij het verstrijken van het belastbare tijdperk bestaande technische voorziening en waarvoor de vrijstelling wordt gevraagd, verantwoord is door alle documenten noodzakelijk voor de bepaling ervan. Voor iedere categorie of sub-categorie van voorziening kan een specifieke staat worden geëist, waarvan het model, de inhoud en de informatiedrager door de Minister van Financiën of zijn gedelegeerde wordt vastgesteld.

In afwijking van het eerste lid, 1°, moet de voorziening voor egalisatie en catastrofes overeenstemmen met de aan de onderneming opgelegde verplichting betreffende de dekking van de risico's als vermeld in artikel 73³.

Art. 73³. De voorziening voor egalisatie en catastrofes is vrijgesteld binnen de volgende grenzen :

1° met betrekking tot de risico's in verband met natuurelementen, de lucht- en ruimtevaart-risico's en de risico's in verband met aanslagen en arbeidsconflicten :

a) het bij het verstrijken van het belastbare tijdperk overblijvend totaal van de vrijgestelde voorziening mag 350 pct. van de verworven premies netto van overdrachten uit hoofde van herverzekering of retrocessie niet overschrijden;

b) het voor het belastbare tijdperk vrij te stellen bedrag van de toevoeging aan de voorziening, mag 5 pct. van het sub a, bedoelde maximum niet overschrijden;

2° met betrekking tot de risico's inzake burgerrechtelijke aansprakelijkheid in verband met milieuverontreiniging en van producten met gebreken :

a) het bij het verstrijken van het belastbare tijdperk overblijvend totaal van de vrijgestelde voorziening mag 500 pct. van de verworven premies netto van overdrachten uit hoofde van herverzekering of retrocessie niet overschrijden;

b) het voor het belastbare tijdperk vrij te stellen bedrag van de toevoeging aan de voorziening, mag 5 pct. van het sub a, bedoelde maximum niet overschrijden.

De kosten waarop de overeenkomstig het eerste lid aangelegde voorzieningen betrekking hebben, moeten op die voorziening worden afgeboekt op het ogenblik dat zij werkelijk worden gedragen.

Art. 73⁴. De voorziening voor niet-verdiende premies is vrijgesteld ten belope van het deel van de premies bruto van herverzekering, verminderd met de commissielonen voor acquisitie, dat betrekking heeft op het belastbare tijdperk dat volgt op het in artikel 73² vermelde tijdperk of op latere belastbare tijdperken teneinde de schadelast, de administratiekosten en de beheerskosten van beleggingen te dekken.

Dat deel moet voor ieder verzekeringscontract afzonderlijk worden berekend naar verhouding van de nog resterende looptijd tot op de vervalddag van de dekking. ».

Art. 2. Le présent arrêté entre en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2000.

Toutefois, le total de la provision pour égalisation et catastrophes comptabilisée à l'expiration de la période imposable rattachée à l'exercice d'imposition 2000 est exonéré dans la mesure où il n'excède pas 5 p.c. de la somme des maxima visés à l'article 73³, alinéa 1er, 1°, a et 2°, a, tel qu'il est inséré dans l'AR/CIR 92 par le présent arrêté, relatifs aux exercices sociaux 1997 à 1999.

Art. 3. Notre Ministre des Finances est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 13 mai 1999.

ALBERT

Par le Roi :

Le Ministre des Finances,
J.-J. VISEUR

Art. 2. Dit besluit treedt in werking vanaf het aanslagjaar 2000.

Evenwel wordt het totaal van de voorziening voor egalisatie en catastrofes geboekt bij het verstrijken van het belastbare tijdperk verbonden aan het aanslagjaar 2000 slechts vrijgesteld in de mate dat het geen 5 pct. overschrijdt van het totaal van de maxima bedoeld in artikel 73³, eerste lid, 1°, a en 2°, a, zoals ingevoegd in het KB/WIB 92 door dit besluit, betreffende de boekjaren 1997 tot 1999.

Art. 3. Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 13 mei 1999.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Financiën,
J.-J. VISEUR

F 99 — 2233

[C - 99/03384]

9 JUIN 1999. — Arrêté royal modifiant, en matière d'exonération pour personnel affecté en Belgique à la recherche scientifique en tant que chercheur hautement qualifié, l'AR/CIR 92

ALBERT II, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

Vu le Code des impôts sur les revenus 1992, notamment l'article 67, remplacé par la loi du 27 octobre 1997;

Vu l'AR/CIR 92;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 27 avril 1999;

Vu l'accord de Notre Ministre du Budget, donné le 11 mai 1999;

Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, § 1er, remplacé par la loi du 4 juillet 1989 et modifié par la loi du 4 août 1996;

Vu l'urgence;

Considérant :

- que la nécessité de prendre des mesures en faveur de la recherche scientifique a été soulignée dans la déclaration gouvernementale et que le montant exonéré de 800 000 Fr pour toute entreprise qui recrute un chercheur hautement qualifié est justifié par la volonté de donner une impulsion réelle à la recherche précitée;

- que la notion de chercheur hautement qualifié doit être définie sans tarder afin que l'article 67 du Code des impôts sur les revenus 1992 puisse être applicable;

- que les entreprises concernées par la mesure doivent en avoir connaissance le plus rapidement possible vu que le nouvel article 67 du Code des impôts sur les revenus 1992 entre en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 1997;

- qu'il s'impose de concrétiser la disposition légale dans les plus brefs délais afin de ne pas mettre en péril les mesures de contrôle administratif;

- que dès lors l'AR/CIR 92 doit être adapté d'urgence;

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. L'intitulé de la Section XV du chapitre Ier de l'AR/CIR 92 est remplacé par l'intitulé suivant :

« Exonération pour personnel supplémentaire affecté en Belgique à la recherche scientifique, au potentiel technologique, à l'exportation et à la gestion intégrale de la qualité (Code des impôts sur les revenus 1992, article 67, § 5) ».

N. 99 — 2233

[C - 99/03384]

9 JUNI 1999. — Koninklijk besluit tot wijziging van het KB/WIB 92 op het stuk van belastingvrijstelling voor personeel dat als hooggekwalificeerd onderzoeker in België voor wetenschappelijk onderzoek wordt tewerkgesteld

ALBERT II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op het Wetboek van de inkomstenbelastingen, inzonderheid artikel 67, vervangen bij de wet van 27 oktober 1997;

Gelet op het KB/WIB 92;

Gelet op het advies van de Inspecteur van financiën, gegeven op 27 april 1999;

Gelet op de akkoordbevinding van onze Minister van Begroting, gegeven op 11 mei 1999;

Gelet op de wetten van de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, vervangen bij wet van 4 juli 1989 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende :

- dat de noodzaak om onverwijld maatregelen te nemen ter bevordering van het wetenschappelijk onderzoek is gebleken uit de regeringsverklaring en dat het bedrag vrijgesteld tot 800 000 F voor elke onderneming die een hooggekwalificeerd onderzoeker aanwerft gerechtvaardigd is door de wil een reële stimulans te geven aan voormeld onderzoek;

- dat het begrip hooggekwalificeerd onderzoeker dringend moet worden gedefinieerd opdat artikel 67 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 van toepassing kan zijn;

- dat de door de maatregel betrokken ondernemingen zo spoedig mogelijk moeten worden in kennis gesteld aangezien artikel 67 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 in werking treedt vanaf het aanslagjaar 1997;

- dat het zich opdringt om de wettelijke bepaling te verwezenlijken binnen de kortste termijn opdat de administratieve controlemaatregelen niet in gevaar zouden komen;

- dat het KB/WIB 92 dus dringend moet worden aangepast;

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën en op het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Het opschrift van Afdeling XV van hoofdstuk I van het KB/WIB 92 wordt vervangen door het volgende opschrift :

« Vrijstelling voor bijkomend personeel dat voor wetenschappelijk onderzoek, technologisch potentieel, uitvoer en integrale kwaliteitszorg wordt tewerkgesteld in België (Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, artikel 67, § 5) ».